

Sygn. akt I C 783/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2015 roku

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Aleksandra Gawlas

Protokolant: stażysta Katarzyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2015 r. na rozprawie sprawy

z powództwa T. P.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda T. P. kwotę 15 809,92 zł (piętnaście tysięcy osiemset dziewięć złotych 92/100) wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 15 563, 92 zł (piętnaście tysięcy pięćset sześćdziesiąt trzy złote 92/100) od dnia 21 stycznia 2013r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 246 zł (dwieście czterdzieści sześć złotych 00/100) od dnia 20 września 2013r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda T. P. kwotę 2 781, 56 zł (dwa tysiące siedemset osiemdziesiąt jeden złotych 56/100) tytułem zwrotu kosztów procesu,
4. nakazuje pozwanemu (...) S.A. w W., aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu kwotę 279,72 zł (dwieście siedemdziesiąt dziewięć złotych 72/100) tytułem wydatków poniesionych tymczasowo z budżetu Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu ,
5. nakazuje powodowi T. P., aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu kwotę 53, 28 zł (pięćdziesiąt trzy złote 28/100) tytułem wydatków poniesionych tymczasowo z budżetu Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu .

I C 783/13

UZASADNIENIE

T. P. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od (...) spółki akcyjnej w W. kwoty 18.679 zł wraz z ustawowymi odsetkami, liczonymi od dnia 19.01.2013r. do dnia zapłaty oraz kwoty 246 zł wraz z ustawowymi odsetkami, liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty; żądał również przyznania kosztów procesu.

Powód argumentował, że dnia 17.12.2012 r. doszło do zdarzenia drogowego, w którym brał udział samochód powoda marki B. (...) o nr rej (...). Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie OC zawarte z pozwanym, tj. (...) spółką akcyjną w W.. W wyniku zgłoszonej szkody, pozwany zainicjował postępowanie likwidacyjne i przyznał powodowi odszkodowanie w łącznej wysokości 10.330,94 zł. Dochodzona pozwem kwota odszkodowania stanowi różnicę

pomiędzy jej pełną wysokością obejmującą wartość ustaloną na zlecenie powoda przez Biuro Usług (...) w K. i koszt prywatnej opinii rzeczoznawczej, a wysokością dokonanej przez ubezpieczyciela likwidacji szkody.

(...) spółka akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu.

Pozwany argumentował, iż wysokość wypłaconej powodowi, w toku postępowania likwidacyjnego, rekompensaty pieniężnej została ustalona prawidłowo, obejmując koszt naprawy pojazdu w oparciu o system E. z uwzględnieniem cen usług i części zamiennych, zawartych w tym systemie, wg norm czasowych operacji naprawczych, określonych przez producenta pojazdu oraz przy uwzględnieniu zakresu uszkodzeń pojazdu ustalonego bezpośrednio po szkodzie i znajdującego odzwierciedlenie w aktach szkody pozwanego. W ocenie strony pozwanej, przedłożony przez powoda do akt sprawy kosztorys uwzględnia uszkodzenia, które były poza związkiem przyczynowym ze szkodą. Ubezpieczyciel zakwestionował także żądanie powoda w zakresie zwrotu kosztów sporządzenia prywatnej opinii rzeczoznawcy, jako niepozostających w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą majątkową powoda.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17.12.2012r. w K. doszło do kolizji drogowej w wyniku której uszkodzeniu uległ, należący do T. P., samochód osobowy marki B. (...) o nr rej. (...). Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych OC w (...) spółce akcyjnej w W.. W wyniku zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi, pozwany podjął postępowanie likwidacyjne pod nr akt (...), przyznając powodowi odszkodowanie początkowo w wysokości kwoty 7.366,94, w dalszej zaś kolejności, odszkodowanie uzupełniające w wysokości 2.964 zł.

(dowody:

kosztorys (...) S.A. z dnia 20.12.2012r. – 9-13,

zeznania powoda T. P. – k55-56,

akta szkody – załącznik do akt)

Zdarzenie z dnia 17.12.2012r. implikowało konieczność przeprowadzenia w pojeździe powoda prac mechanicznych w zakresie m. in.: naprawy pokrywy przedniej nadwozia, naprawy drzwi bocznych, przednich, prawych, wymiany prawego czujnika odstepu pojazdu, wymiany błotnika przedniego lewego i prawego, wymiany drzwi bocznych przednich lewych, wymiany zderzaka przedniego, wymiany lewego i prawego reflektora ksenonowego, wymiany lewej lampy kierunkowskazu bocznego, przedniego, osłony z tworzywa wnęki koła jezdnego przedniego, lewego, wymiany listwy z tworzywa ozdobnej progu lewego oraz prac blacharsko – lakierniczych.

(dowody:

opinia sądowa z dnia 14.03.2014r. – k67-95,

opinia sądowa uzupełniająca z dnia 15.10.2014r. – k98-107)

Na zlecenie powoda, sporządzona została prywatna opinia techniczna celem określenia zakresu uszkodzeń przedniej części nadwozia pojazdu, sporządzenia kalkulacji jego naprawy oraz określenia wysokości powstałej szkody. W treści jej, wysokość kosztów naprawy pojazdu została ustalona na poziomie kwoty 29.009 zł brutto. Koszt sporządzenia rzeczowej ekspertyzy zamknął się kwotą 246 zł.

W piśmie z dnia 4.06.2013r., powód wezwał (...) spółkę akcyjną w W. do zapłaty, w terminie 7 dni, kwoty 18.678,06 zł (tytułem naprawy uszkodzonego pojazdu) oraz kwoty 246 zł (tytułem zwrotu kosztów sporządzenia prywatnej opinii technicznej) pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Pismem z dnia 8.07.2013r. ubezpieczyciel poinformował powoda o braku podstaw do wypłaty na rzecz ww. dalszej kwoty odszkodowania tj. ponad kwotę ustaloną i wypłaconą poszkodowanemu.

(dowody:

opinia nr (...) z dnia 24.01.2013r. – k14-28,

kserokopia pisma z dnia 4.06.2013r. – k29-30,

kserokopia pisma z dnia 7.08.2013r. – k31,

kserokopia faktury VAT nr (...)

Wartość pojazdu powoda w dacie sprzed zdarzenia powodującego szkodę równa była kwocie 27.500 zł brutto. Koszt naprawy samochodu osobowego powoda marki B. (...) o nr rej (...), równy jest kwocie 25.894,86 zł brutto.

(dowody:

opinia nr (...) z dnia 24.01.2013r. – k14-28,

opinia sądowa uzupełniająca z dnia 15.10.2014r. – k98-107,

opinia sądowa uzupełniająca z dnia 23.02.2015r. – k126-127,

przesłuchanie biegłego Z. Ż. (1) – k143-144)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało uwzględnić w znacznej części.

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga, iż stan faktyczny w niniejszej sprawie nie był sporny pomiędzy stronami. Nie ma zatem potrzeby szerszego analizowania powołanych wyżej dowodów. Istota niniejszej sprawy sprowadzała się do rozstrzygnięcia kwestii zasadności domagania się przez powoda wypłaty odszkodowania uzupełniającego w łącznej wysokości 18.925 zł (18.679 zł tytułem naprawy uszkodzonego pojazdu, 246 tytułem zwrotu kosztów sporządzenia prywatnej opinii technicznej).

Zgodnie z art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Przedmiotem ochrony udzielonej w umowie ubezpieczenia OC nie jest mienie ubezpieczającego, ani powstała w nim szkoda, lecz cywilna odpowiedzialność odszkodowawcza ubezpieczającego (ubezpieczonego) za szkodę wyrządzaną osobie trzeciej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2004 r., sygn. V CK 187/03, opubl. Wokanda 2004/7-8/15). Istota ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego za szkodę powstałą w związku z ruchem tego pojazdu, sprowadza się do tego, że z tytułu ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeśli posiadacz lub kierowca pojazdu jest zobowiązany do odszkodowania w związku z ruchem tego pojazdu. Natomiast granice odszkodowania wyznaczone są granicami odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem.

W oparciu o art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda wynikła, a naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§ 2). A zatem, w myśl art. 361 § 2 Kodeksu cywilnego, po stronie zobowiązanego występuje obowiązek pełnego odszkodowania. Takie rozstrzygnięcie omawianego zagadnienia przyjął także w swoim orzecznictwie Sąd Najwyższy (por. m.in. uchwałę z dnia 12 października 2001r. sygn. akt: III CZP 57/01, OSNC 2002/5/57).

Kluczowym dowodem w sprawie, dopuszczonym przez sąd, na wniosek strony pozwanej, była opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego i wyceny pojazdów inż. Z. Ż. (2) sporządzona na okoliczność ustalenia:

wartości samochodu osobowego marki B. (...) o nr rej (...) w dacie sprzed zdarzenia z dnia 17.12.2012r., zakresu uszkodzeń w tym pojeździe, do jakich doszło na skutek kolizji, wartości ww. pojazdu po zdarzeniu, ewentualnie, gdyby szkoda miała charakter całkowity, ustalenie wartości pozostałości.

W treści opinii z dnia 14.03.2013r., biegły sądowy inż. Z. Ż. (2)wskazał, iż wartość rynkowa samochodu osobowego marki B. (...)o nr rej (...)w dacie sprzed zdarzenia z dnia 17.12.2012r. równa była kwocie 27.500 zł brutto. Wartość uszkodzonego pojazdu po kolizji wyliczona przy pomocy programu komputerowego (...)wynosi 14.700 zł brutto. Koszt naprawy samochodu osobowego powoda biegły oszacował na kwotę 25.894,86 zł. Biegły wycenił wartość pozostałości samochodu na kwotę 14.700 zł, jednakże w jego ocenie brak jest podstaw do kwalifikacji szkody jako całkowitej.

W piśmie z dnia 10.09.2014r. (data wpływu do sądu) strona pozwana zakwestionowała opinię biegłego sądowego inż. Z. Ż. (2)w zakresie zakwalifikowania przez eksperta drzwi przednich lewych do wymiany oraz dodania, w kosztorysie, pozycji „naprawa drzwi przednich prawych w ilości 1 rbg.” W ocenie ubezpieczyciela, wobec szacunkowego wyliczenia wartości kosztów naprawy pojazdu, bez faktycznego przeprowadzenia naprawy, uzasadnionym jest zakwalifikowanie drzwi przednich lewych do naprawy, nie zaś wymiany, albowiem zgodnie z zakresem uszkodzenia i technologią producenta uszkodzone drzwi są możliwe do naprawy przez prostowanie. Dalej, strona pozwana zakwestionowała przyjęty przez biegłego system wyceny wartości pojazdu powoda z dnia szkody, w oparciu o program (...). W ocenie ww., biegły winien ustalić średnią wartość pojazdu na podstawie wyników uzyskanych w obu równoprawnych systemach szacowania wartości pojazdu tj. E.i (...), co czyniłoby zadość zasadzie równości stron w procesie.

W opinii uzupełniającej z dnia 15.10.2014r. biegły podniósł, iż kwalifikacja uszkodzeń samochodu powoda została ustalona na podstawie dokumentacji fotograficznej oraz opisu uszkodzeń (vide: karta 14-15 opinii zasadniczej). Jednocześnie biegły, zgodnie ze stanowiskiem pozwanego wyrażonym w piśmie procesowym z dnia 10.09.2014r. (data wpływu do sądu), obliczył cenę rynkową pojazdu powoda sprzed szkody, jako wartość uśrednioną, uzyskaną na podstawie wyników otrzymanych z systemu (...) i E., wskazując, iż wynosi ona 25.200 zł brutto. Zestawienie wskazanej wartości z kosztami naprawy (25.894,86 zł brutto) dawałoby jednak podstawy do rozliczenia szkody jako całkowitej (koszt naprawy jest wyższy od uśrednionej wartości rynkowej pojazdu powoda w stanie nieuszkodzonym). Zdaniem biegłego, sposób rozliczenia szkody proponowany przez stronę pozwaną nie odpowiadałby zasadom słuszności i nie odpowiadał rzeczywistej wartości tejże szkody. Z uwagi na powyższe, biegły podtrzymał stanowisko zawarte w opinii zasadniczej, podnosząc, iż wartość szkody majątkowej poniesionej przez powoda równa jest kwocie 25.894,86 zł, zaś wartość pojazdu przed powstaniem szkody, to 27.500 zł.

Strona pozwana, w piśmie procesowym z dnia 30.12.2014r. (data wpływu do sądu), ponownie zakwestionowała stanowisko biegłego w sprawie, powołując się na konieczność przyjęcia w treści opinii uśrednionej wartości rynkowej pojazdu powoda sprzed szkody, w oparciu o dane z systemów (...) i E..

W opinii dodatkowej z dnia 23.02.2015r., Z. Ż. (2)podniósł, iż przedsiębiorstwo (...) sp. z o. o.jest wydawcą katalogów i programów komputerowych, służących do profesjonalnej wyceny pojazdów samochodowych, a założycielami i właścicielami spółki są największe organizacje rzeczoznawcze w Polsce tj. Stowarzyszenie (...)i (...) S.A.W ocenie biegłego, określanie wysokości szkody przy pomocy programu komputerowego (...) urealnia wartość szkody poniesionej przez powoda.

Przesłuchiwany na rozprawie w dniu 16.09.2015r., biegły konsekwentnie podtrzymał dotychczas zajmowane stanowisko w sprawie. Pełnomocnik pozwanego nie był obecny na rozprawie.

W ocenie Sądu Rejonowego, strona pozwana nie dowiodła w sposób dostateczny konieczności posłużenia się przez biegłego uśrednioną wartością rynkową pojazdu sprzed szkody na podstawie wyników uzyskanych w systemach: (...)i E., jak również nie wykazała, iż systemy, jakimi posłużył się biegły, w tym (...), dają wyniki niemiarodajne i niewiarygodne, co dyskredytuje opinię zasadniczą, jaki i opinie dodatkowe wydane w sprawie. Brak jest także podstaw prawnych, ograniczających swobodę biegłego w wyborze danego systemu kalkulacji szkody, co przemawia za koniecznością doboru przez biegłego metody optymalnej (najlepiej urzeczywistniającej wysokość szkody). Sąd I instancji stanął na stanowisku, iż opinie wydane przez Z. Ż. (2)są spójne i logiczne, biegły zaś rzetelnie i kompletnie

ustosunkował się do wszystkich zarzutów strony pozwanej, skutecznie je odpierając (art. 285 § 1 kpc). Z uwagi na powyższe, ustalenia opinii zasadniczej, jak i podtrzymujących ją opinii uzupełniających pisemnych (z dnia 15.10.2014r. i 23.02.2015r.) i uzupełniającej ustnej (przesłuchanie biegłego na rozprawie w dniu 16.09.2015r.), sąd przyjął za własne, ustalając, że wartość pojazdu powoda sprzed szkody wynosiła 27.500 zł, a wysokość szkody w pojeździe powoda 25.894,86 zł.

W toku likwidacji szkody, (...) spółka akcyjna w W., wypłacił na rzecz powoda ogółem sumę 10.330,94 zł tytułem odszkodowania. Mając to na uwadze, kwotę całościowych kosztów usunięcia szkody (25.894,86 zł), sąd pomniejszył o wartość dotychczas dokonanej przez zakład ubezpieczeń likwidacji w kwocie 10.330,94 zł. Jednocześnie należne T. P. odszkodowanie należało powiększyć o kwotę 246 zł, stanowiącą poniesiony przez ww. koszt sporządzenia prywatnej kalkulacji kosztów naprawy pojazdu. Z uwagi na wartość przyznanego przez ubezpieczyciela odszkodowania, dokonanie przez powoda prywatnej kalkulacji kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu uznać należało za działanie w pełni uzasadnione interesem poszkodowanego, zaś zakwalifikowanie kosztów sporządzenia tej kalkulacji do wartości poniesionej przez ww. szkody, w pełni oddaje wynikające z art. 361 § 2 Kodeksu cywilnego prawo poszkodowanego do pełnej kompensaty szkody.

Mając powyższe na uwadze, sąd zasądził na rzecz powoda T. P. od (...) spółki akcyjnej w W. odszkodowanie w kwocie 15 809,92 zł, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Zasądzona w pkt-e 1 wyroku na rzecz powoda kwota odpowiada dyspozycji przepisu art. 34 ust. 1 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013r., poz. 392 j.t.).

Sąd zasądził na rzecz powoda ustawowe odsetki za opóźnienie, co znajduje oparcie w art. 481 § 1 k.c.: „Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody (...)” oraz § 2 tegoż artykułu: „Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (...)”. Początkowy termin naliczania odsetek oznaczono, zgodnie z żądaniem powoda: od kwoty 15.563,92 zł na dzień 21.01.2013r. (tj. dzień następującego po upływie 30-dniowego terminu, licząc od dnia sporządzenia na zlecenie pozwanej kosztorysu dotyczącego naprawy pojazdu powoda) oraz od kwoty 246 zł na dzień 20.09.2013r. (data wniesienia pozwu w przedmiotowej sprawie – art. 165 § 2 k.p.c.).

W myśl art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Wedle zaś treści art. 100 k.p.c., w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powództwo zostało uwzględnione w zakresie kwoty 15.809,92 zł, co stanowi 84% całości roszczenia. Na koszty poniesione przez powoda składają się: opłata sądowa w wysokości 950 zł ustalona na podstawie art. 13 ustawy z dnia 2 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005r., Nr 167, poz. 1398) wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002, Nr 163, poz. 1349), opłata skarbową od pełnomocnictwa ustalona na podstawie art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2006r. Nr 225, poz. 1635) w kwocie 17 zł oraz zaliczka w kwocie 500 zł uiszczona na koszty czynności biegłego, co daje łącznie sumę 3.867 zł. Z kolei na koszty poniesione przez stronę pozwaną składają się: wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002, Nr 163, poz. 1349) wraz z kosztem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz kwota 500 zł uiszczona tytułem zaliczki na koszty czynności biegłego, co daje łącznie sumę 2.917 zł. Z uwagi na powyższe, sąd zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda T. P. kwotę 2.781,56 zł (3.248,28 zł – 466,72 zł) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 5.11.2014r. sąd przyznał biegłemu sądowemu inż. Z. Ż. (2) wynagrodzenie za sporządzenie pisemnej opinii w kwocie 310 zł, wypłacając powyższą sumę, w zakresie kwoty 178 zł, tymczasowo ze środków

budżetowych Skarbu Państwa. Postanowieniem z dnia 1.04.2015r. sąd przyznał biegłemu sądowemu inż. Z. Ż. (2) wynagrodzenie za sporządzenie pisemnej opinii uzupełniającej w kwocie 155 zł, wypłacając powyższą sumę tymczasowo ze środków budżetowych Skarbu Państwa. Łącznie więc Skarb Państwa poniósł wydatek rzędu kwoty 333 zł. Na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 Nr 90, poz. 594) sąd nakazał pozwanemu (...) S.A. w (...) spółce akcyjnej w W., aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu kwotę 279,72 zł (84 % x 333 zł) tytułem wydatków poniesionych tymczasowo z budżetu Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu, zaś powodowi T. P. – z tego tytułu - kwotę 53,28 zł (16 % x 333 zł).

Biorąc pod rozwagę poczynione ustalenia faktyczne, treść przywołanych przepisów prawa oraz przeprowadzone rozważania należało orzec, jak w wyroku.